

Úr íslenska blaðnum »Morgunblaðið«:

»Gráin tæk« til færoyingar

Eingin tjóð hefur sýnt íslendingum meiri vinsemi en hin færoyska, tú verður tí ógviliga illa við, tá ið íslenskur ráðharri hefur á lofti höttir móti færoyingum, eins og Lúðvík Jósepsson hefur gjørt seg sekan í. Færoyum eru menn ógviliga vreiðir av hesum ljóta atburði Lúðvíks, sum sæst á forsiðuni á blaðnum SOSIALURIN, har m. a. stendur:

Lúðvík Jósepsson bilsin tí færoyingar fyrireika samráðingar við bretar um minking av bretsku veiðuni við Færoyar, soleiðis at færoyingar sjálvir kunnu veida stórri part enn higartil; men hvat hava bretar og íslendingar gjørt? Hava teir ikki — hóast úrslitaleyst — nærsagt út an slit, tað seinasta hálva árið sitði við smáráðingarborðið og tingast um stóðdina á bretsku veiðuni við Ísland?

Tað ljóðar sera margháttligt, tá fiskimálaráðharri Íslands sigur seg bilsnan og vónsvikan av at frætta, at færoyingar fyrireika samráðingar við bretsku veiðuni við Færoyar. Serstakliga tykist hetta margháttligt, tá hugsað verður um, at Lúðvík Jósepsson sjálfur, í drúga tíð hefur sitði við samráðingarborðið og tingast við bretska, um stóðdina á bretsku veiðuni við Ísland. Og fyrri alt tað, hvat viðkemur tað Lúðvík Jósepsson hvønn vit samráðast við og hvat vit samráðast um?

Hetta var so takkarlønin frá fiskimálaráðharra Íslands til færoyingar.

Sum øllum skilamonnum kunnugt, vil fiskimarkspolitikkur Íslands, um hesin breiðir seg

til fleiri lond um okkara leiðir, raka okkum færoyingar meinari enn nakran annan. Men hóast hetta, so hava vit færoyingar ikki mótmælt íslensku útflytingini, tvørtur imóti hava vit veitt íslendingum allan mögulegan stuðul í fiskimarkstriðnum. Enntá varð í onkrum føri gingið so langt, at vit komu okkara egna áhugamálum í Bretlandi í vanda.

Takkalønin frá fiskimálaráðharra Íslands er nú komin: Fremjið tit nakran leik, sum ikki hóvar mær, so er hetta tað sama sum at stinga okkum í bakið, og vil eg tí av nýggjum umhugsu veiðurettindini tykkara við Ísland. Hetta er hugstoytt. Gráin tæk, vildi onkur verið skjótur at sagt, um hesi harraðir komu úr øðrum landi.

Og í ritstjóragrein blaðsins stendur:

Vit fáa okkum ikki at trúgva, at íslenskir politikkarar yvirhøvur, heldur enn íslenska fólk, sum heild, standa aftan fyrri hesi höttunarorð.

Lesararnir hava kanska longu gjørt ser eina hugmynd av Bresnjev, sum situr í Kremli og tekur avgerðir um, hvønn politikk Ungarn, Tjekkoslavakia, Pólland, Eysturtysskaland og onnur lond skulu reka.

Frekleiki og ágangur Lúðvíks Jósepssonar innan íslensku ríkisstjórnina, innan egna flokkin, og annars har, sum hann fer útint hesa trongd sína, kenna íslendingar, men tó høvdu vit ventað, at slíkur atburður hevði ikki verið sýndur imóti færoyingum. Færoyingar spyrja: »Hvi?« Er tað so, at ís-

lenskir politikkarar yvirhøvur ella íslenska tjóðin standa aftan fyrri höttunarorð Lúðvíks Jósepssonar? Tað er skjótt at siga um tað beinanvegin, at tað gera íslendingar ikki, hvørki menn yvirhøvur ella politikkarar, heldur ikki floksbroður hjá hesum ráðharra. Hin íslenska tjóðin vil veita hin færoyska óll hugsandí serrættindi innan íslenska sjómarkið, og í hesum man Lúðvík ikki sleppa at ráða.

Samstarv við færoyingar

Annars er rætt at minna á, at altíð íslendingar hefur gjørt tilmælt tingsamtýkt um meiri samstarv millum íslendingar og færoyingar, og lík løgtingssamtýkt er gjørd á Færoya løgtingi. Tað er vilji hjá báðum tjóðunum at vaksa um viðskifti, ikki bert búskaparliga og vinnuliga, men eisini í menningarmálum, og bent hefur verið á mangt, sum til ber at gera, til tess at binda sterkari bond imillum hesar broðratjóðir. Men hóast hesar samtýktir, er enn komið stutt á ta leið, sum tær miða imóti, og tað stendur meira til íslendingar enn til færoyingar at lata verk fylgja orðum.

Tá ið íslendingar fluttu sjómarkið út, stóð ikki á, at færoyingar studdu gerð okkara, og tað hóast vilt sjómark hjá Norðuratlants-rikjum mundi skaða Færoyar, eins og bent er á færoyska blaðnum SOSIALIN-UM, sum vist er til omanfyrri. Og tá ið náttúruvanlukkan hendi í Vestmannaoyum, vóru færoyingar skjóttir at fáa í lag peningainnsavnan. Mong onnur

dømi kundu verið nevnd um vinahug færoyinga imóti okkum.

Vónir eru nú til at út til 200, mila sjómark verður víðurkent sum altjóðalóg, áðrenn langt um liður. Tá hevði sjóoki íslendinga og færoyinga komið saman. Íslensku fiskimiðini eru nógv ríkari enn tey færoysku, og búskapur færoyinga hevði verið höttur, um færoyingar ongastaðir høvdu sloppið at fiska uttan á egnum leiðum. Kemur hetta í lag, fáa íslendingar høvi til at sýna, at tað eru ikki ber orð, at teir vilja samvinnu og ótt vinarbond við færoyingar. Tá kundu vit boðið færoyingum at havt fiskileiðirnar saman, soleiðis, at færoysk

skip kundu fiska á okkara leiðum, og vit á teirra, og úr kundi sprottið mangt gott samstarv í fiskiskapi.

Færoyingar fáa peningastyrk frá dønnum, og sjálvandi vildu teir helst sloppið frá at tikið við honum. Teir vilja hava samstarv við Norðuratlantsjóðirnar, ikki bert eina teirra, men við allar, og um teir finga somu atstøður til fiskiveiðu, sum vit íslendingar hava, er lítið at ivast í, at innan langa tíð mundi búskapur færoyinga verið tann, at teir vóru ikki hesum bundnir.

Eingin veit betur enn vit íslendingar, at færoyingar eru framúrskarandi fiskimenn, og teir hava bygt upp munadyggan fiskiskipafloata. Eingin ivi er um, at nær samvinna á fiskiveiðuokinum og fiskiudnaðaroknum mundi verið holl fyrri báðar tjóðirnar, og tí áttu vit íslendingar at sýnt tað hássini, tá endamálið í sjómarksnálinum er nátt, at boðið færoyingum landhagi saman við okkum.

250.000 fólk heimleys í Nicaragua

Búskaparliga nevnd Sameindu Tjóða fyrri Latinamerika — ECLA — hefur heitt á heiminn um at veita Nicaragua munandi hjálp — jærðskjálvtar herjaðu 23. desember í fjór hetta lita land, og 4/5 av høvuðstaðnum Managua vórðu lagdar oyði.

Á eykafundi í nevndini í New York upplýsti búskaparráðharrin í Nicaragua, Juan Jose Martinez, at millum 8000 og 10.000 fólk høvdu latið lív undir vanlukkuni, meðan um 20.000 vórðu lóstað. Eftir seinastu metingum hava meira enn 250.000 fólk mist hús og heim.

Martinez legði aftrat, at stóru partur av landsins idnaða og fleiri sjúkahús og skúlar vórðu lógð oyði aftaná vanlukkuna, og at meiri enn 40 pst. av arbeiðsdugandi fólkinum nú einki arbeiði vistu ser. Tað krevjast meiri enn 1 milljard dollars til at bota um skaðarnar.

Á fundinum vórðu triggjar samtýktir gjørdar og visa tær á, hvørjar hjálpar- og uppafurbyggingaratgerðir, ið serstovnar Sameindu Tjóða eiga at fara undir. Eisini varð vist til, at neyðugt kom at verða við figgarhjálpi frá heimsbank-

anum og ST-hjálpiatlánu (UNDP).

Kurt Waldheim aðalskrivari helt, at tað var eitt gott tekin, at ikki einans so mong ríkisstýri, men eisini mangir privatir stovnar høvdu sagt seg hugaðar at veita hjálp, men hann legði eina við, at uppafurbyggingararbeiðið kemur at vara mong ár.

ST-umboðsmaðurin í slíkum náttúruvanlukkumálum, Faruk Berkol, segði, at tað var metan hansara, at myndugleikarnir í Nicaragua høvdu tikið skjótt og munandi stig til at vinna á ringasta avleiðingunum av vanlukkuni, men at framvegis eina langa tíð kemur at vera neyðugt við mati og tilfari til uppafurbyggingina.

Seinni hefur Kurt Waldheim aðalskrivari kunngjørt, at ST er farið undir at stovna serstakan grunn til at hjálpi fyrri Nicaragua, og at í fyrstu syftu kravdust í minsta lagi stívliga 9 mill. dollars til hesa hjálp. Hesin peningur kemur m. a. at verða nýttur til at gera bráðfengis íbúðarlegur fyrri heimleys, til bardagan móti malarisjúkunni, ið höttir, og til at endurreisa vatnveitingarnar.

Úr íslenska blaðnum »Morgunblaðið«:

Viðurskifti Færoya

Á tingi Norðuratlantsins vakti Óregaard, formaður Færoya løgtings, ans í vandamálum færoyinga, vegna útflyting av sjómarki. Har sigur hann millum annað:

»Hvat Færoyum viðvíkur, man almenn lóg um útflyting av sjómarki í Norðuratlantslavi til 50 sjómil vera part fyrri fiskiveiðu okkara og við tí fyrri færoysku tjóðina alla, sum, ikki minni enn íslendingar, byggir úrkomu sína á ríkidømi havsins. So ójævnt er, at ein loysn, sum kann verða einum til stór-an bata, man verða øðrum til óbótalligan skaða.

Náttúrligt er, at færoyingar vekja ans fyrri teimum trupuleikum, sum tað hefur við ser, at teir verða stongdir úti frá fiskimiðum við Íslands strendur og víðari á Norðuratlantslavi. Færoysk fiskimið eru ikki so gávirik sum okkara, og færoyska tjóðfelagið fær ikki livað, uttan at færoyingar fáa søkt

sjógvin á øðrum leiðum enn á heimasjógv.

Men hvat gera vit íslendingar til at letta færoyingum røðurin? Jú, teir hava fingið smávegis rættindi til fiskiveiðu á ányggja 50 mila landhaginum. Men samstundis við tí hefur sjóvarútvegisráðharri Íslands, Lúðvík Jósepsson, hött færoyingar vegna tess, at teir hava, á sama hátt sum vit, havt samráðingar við bretar um landhagismál sitt. Hesin frekleiki Lúðvík Jósepsson hefur volt mikla vreiði í Færoyum, sum rimiligt er.

..... Men meðan landhagi okkara er 50 mil, eiga vit at veita færoyskum fiskimonnum viðfeyrnandi rættindi til at veita innanfyri. Høvuðsgrungeving okkara fyrri at flyta fiskimarkið út er tann, at uttan fiskiveiðu fáa íslendingar ikki livað sum mentað tjóð. Hesar grundgevingar galda eisini fyrri færoyingar, og hjá teimum er livs-

neyðugt framvegis at kunna røkja fiskiskap víðari á Atlantslavi enn á heimasjógv.

Sanniliga er tíðin komin til tess, at vit íslendingar rætta færoyingum vinahond. Teir hava altíð staðið saman við okkum. Teir hava givið okkum fullan stuðul í sjómarksnálinum, enn-tá um tað neit at teimum sjálfum, og teir hava í roynd og veru komi áhugamálum sínum hjá bretska í vanda okkara vegna. Teir vóru eisini skjóttir at fara undir peningasavnan, tá ið óeydnan dundi yvir Vestmannaoyum. Og so sanniliga hava teir ikki uppiborið stórraðaðar höttanir sum tær, ið Lúðvík Jósepsson hefur gjørt seg sekan í.

Av røttum átti forsetisráðharrin kravt av sjóvarútvegisráðharranum, at hann opinberliga bað um fyrigeving fyrri atburði sínim imóti færoyingum, men lítill vón man vera um tað

Læknastarv

við Ellis- og Avlamisheimið í Vágum

Starvið sum lækni við heimið verður hervið lýst leyst at søkja.

Sáttmáli fyriliggur viðvíkjandi læknaskipanini við heimið.

Úmsókn verður stílað til stýrið og send til formannin, Hogni Poulsen, sóknarprestur, 3812 Miðvágur, áðrenn 1. apríl 1973.